

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบกลางภาค ประจำปีการศึกษาที่ 1

ปีการศึกษา 2554

วันที่ 30 กรกฎาคม 2554

เวลา 9.00 – 12.00 น.

วิชา 223-501 ADVANCED WASTEWATER TREATMENT AND ENGINEERING

ห้องสอบ ห้วหุ่นยนต์

คำชี้แจง

เฉลยข้อสอบทั้งหมดมี 8 ข้อ รวม 100 คะแนน ดังแสดงในตารางข้างล่าง

ข้อสอบมี 15 หน้า ไม่มีหน้าใดที่ไม่มีข้อความ ห้ามแกะหรือฉีกข้อสอบออกจากเล่ม

ห้ามนำเอกสารใดๆ เข้าห้องสอบ ทุกวิธีจะได้ E ทุกกรณี

ทุจริตในการสอบ โทษขั้นต่ำปรับตกในรายวิชานั้นและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา โทษสูงสุดให้ออก

ให้เขียนชื่อ-รหัส ที่หัวกระดาษทุกแผ่น

ห้ามหยิบหรือยืมสิ่งของใดๆ ของผู้อื่นในห้องสอบ

ถ้าพิจารณาเห็นว่าค่าคงที่ต่างๆ หรือข้อสมมุติฐานที่โจทย์กำหนดให้ไม่เพียงพอต่อการคิดคำนวณ ให้สมมุติขึ้นมาเองตามความเหมาะสม

ตารางแสดงคะแนนสอบกลางภาค

ข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	20	
2	10	
3	12	
4	12	
5	12	
6	12	
7	10	
8	12	
รวม	100	

จรงค์พันธ์ มุสิกวงค์

กรกฎาคม 2554

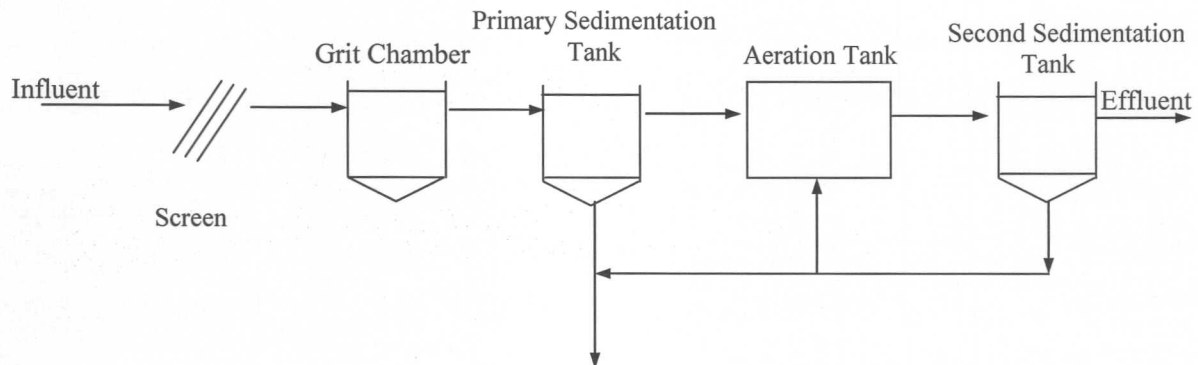
ข้อที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้ (20 คะแนน)

1.1 จากสูตรการคำนวณหาเวลาเก็บกักน้ำของถังปฏิกรณ์แบบ CSTR และ Plug Flow เมื่อกำหนดให้ประสิทธิภาพในการบำบัดเท่ากันที่ร้อยละ 90 จงแสดงให้เห็นว่าถังปฏิกรณ์แบบใดมีปริมาตรมากกว่ากัน (5 คะแนน)

กำหนดให้

$$\frac{C}{C_0} = \frac{1}{1+k\theta}, \quad \frac{C}{C_0} = e^{-k\theta}, \quad \text{first order reaction rate} = 5 \text{ day}^{-1}$$

1.2 จากรูปเขียนแสดงว่าในถัง grit chamber, primary sedimentation tank และ secondary sedimentation tank มี การตกตะกอนประเภทใดบ้างได้บ้างตามระดับความลึก (Top, Middle and Bottom) (5 คะแนน)

1.3 การบำบัดน้ำเสียขั้นสูงต่างจากการบำบัดน้ำเสียโดยทั่วไปอย่างไร จงอธิบายโดยสังเขป (5 คะแนน)

1.4 จงจับคู่มลพิษที่เหลืออยู่ในน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดแล้วกับ Unit operation process ที่สามารถใช้กำจัดมลพิษดังกล่าวได้โดยพิจารณาจากความเหมาะสม ความเป็นพิษและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ (5 คะแนน)

..... A Suspended and Colloids solids	1. Air striping
.....B Total organic carbon	2. Activated carbon adsorption
.....C Heavy metal	3. Ion exchange
.....D Bacteria	4. Surface filtration
.....E Volatile organic compound (VOC)	5. Electrolysis

ข้อที่ 2 โรงงานถลุงมีอย่างแห่งหนึ่งต้องการใช้ระบบ Dissolved air flotation (DAF) เป็นระบบบำบัดขั้นต้น

กำหนดให้

- Wastewater flow rate มีค่าเท่ากับ 1,500 m³/day
- Chemical oxygen demand มีค่าเท่ากับ 1,500 mg/L
- Total suspended solids มีค่าเท่ากับ 500 g/m³
- Optimum A/S ratio มีค่าเท่ากับ 0.01 mL/mg
- Temperature 30 °C, S_a มีค่าเท่ากับ 15.7 mL/L
- Recycle pressure มีค่าเท่ากับ 250 kPa
- Fraction of saturation มีค่าเท่ากับ 0.5
- ค่า loading มีค่าเท่ากับ 4 kg/m²-h
- ค่า safety factor สำหรับพื้นที่มีค่าเท่ากับ 2
- ค่า Surface loading rate มีค่าอยู่ระหว่าง 20 – 150 L/m²-min
- ระบบ Dissolved air flotation เป็นระบบที่มีการ recycle
- $$\frac{A}{S} = \frac{1.3Sa(fp - 1)R}{TSS(Q)}$$
- $$p = \frac{p + 101.35}{101.35}, p = \text{pressure, atm}$$
- ระบบทำงานวันละ 24 ชั่วโมง

จงใช้ข้อมูลที่กำหนดให้เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้ (10 คะแนน)

- 2.1 ค่าความดันที่ใช้ (atm)
- 2.2 อัตราการไหลรวมที่เข้าถัง (Q + R) (m³/h)
- 2.3 Surface area ของถัง (m²)
- 2.4 ให้ตรวจสอบว่า Surface loading rate L/m²-min อยู่ในช่วงที่กำหนดหรือไม่ ในกรณีที่ ไม่เหมาะสมให้หาขนาดที่เหมาะสม

ข้อที่ 3 ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Upflow Anaerobic Sludge Blanket (UASB) ของโรงงานถลุงมีอยู่ในข้อที่ 2 ซึ่งใช้ระบบ Dissolved air flotation (DAF) เป็นระบบบำบัดขั้นต้น และมีน้ำเสียเพิ่มเติมเข้าระบบ UASB (wastewater from other process) ดังลักษณะที่กำหนดให้ ให้นักศึกษาใช้ข้อมูลจากข้อที่ 2 และข้อมูลที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ (12 คะแนน)

- 3.1 จงหา COD_{mix} และ ปริมาตรถังบำบัดน้ำเสีย (V_n และ V_L)
- 3.2 จงหาพื้นที่ของถังบำบัดน้ำเสีย เส้นผ่านศูนย์กลางและความสูง (A , H_L และ H_T)
- 3.3 จงตรวจสอบว่าค่า alkalinity ของน้ำเสียเพียงพอที่ต่อความสมดุลของระบบหรือไม่ ถ้าไม่ เพียงพอต้องเติมสารเพิ่ม alkalinity ลงไปเท่าไรในหน่วยกิโลกรัมต่อวัน
- 3.4 กรณีที่ค่า COD ตามมาตรฐานน้ำทิ้งสำหรับโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตการนิคมอุตสาหกรรมต้องมีค่าไม่เกิน 300 mg/L น้ำที่ผ่านการบำบัดจากระบบ UASB มีค่าผ่านมาตรฐานหรือไม่ และให้แสดงความคิดเห็นว่าตัวแปรใดที่ต้องทำการตรวจสอบก่อนจะแทนค่าในสูตรที่ให้มา

กำหนดให้

Wastewater from DAF

- Wastewater flowrate, m ³ /day	1,500
- Soluble COD, mg/L	750
- Alkalinity, g/m ³ as CaCO ₃	250

Wastewater from other process

- Wastewater flow rate, m ³ /day	1,500
- Soluble COD, g/m ³	5,000
- Alkalinity, g/m ³ as CaCO ₃	250
- Organic loading rate, kg COD/m ³ -day	12
- Upflow velocity, m/h	0.8
- Reactor volume effectiveness factor (E), percent	85
- Height for gas collection, m	2
- ความสูงของถังต้องมีค่าน้อยกว่า, เมตร	10 เมตร
- ค่า alkalinity ที่ระบบต้องการ, g/m ³	3,000
- เวลาเก็บกักตะกอน θ_c , วัน	52

$$- V_n = \frac{QS_0}{L_{org}}, V_L = \frac{V_n}{E}, A = \frac{Q}{velocity}, H_L = \frac{V_L}{A}, H_T = H_L + H_G$$

$$- K_s = 500 \text{ mg/L}, k = 3.125 \text{ g COD/g VSS.d}, Y = 0.08 \text{ g VSS/g COD}, k_d = 0.04 \text{ g VSS/g VSS.d}$$

$$- s = \frac{K_s [1 + (k_d)\theta_c]}{\theta_c (Yk - k_d) - 1}$$

$$- COD_{mix} = \frac{Q_{DAF} COD_{DAF} + Q_{other} COD_{other}}{Q_{DAF} + Q_{other}}$$

ข้อที่ 4 จากข้อที่ 3 พบว่าทางโรงงานถลุงมีอย่างต้องการทางเลือกในการบำบัดน้ำเสียโดยใช้ระบบบำบัดแบบใช้อากาศให้นักศึกษาใช้ข้อมูลจากข้อที่ 2-3 และข้อมูลที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ (12 คะแนน)

- 4.1 จงหาค่าเวลาในการเก็บกักตะกอน(θ_c) (4 คะแนน)
- 4.2 จงหาค่าเวลาในการเก็บกักน้ำ(θ) (2 คะแนน)
- 4.3 จงหาปริมาตรของถังเติมอากาศ (2 คะแนน)
- 4.4 จงเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียด้านค่าใช้จ่ายของระบบบำบัดแบบไม่ใช้อากาศข้อที่ 3 และระบบบำบัดแบบใช้อากาศข้อที่ 4 และความคิดในการใช้สมการที่กำหนดให้ในการออกแบบ (4 คะแนน)

กำหนดให้

Wastewater from DAF

- Wastewater flowrate, m ³ /day	1,500
- Soluble COD, mg/L	750
- Alkalinity, g/m ³ as CaCO ₃	250

Wastewater from other process

- Wastewater flow rate, m ³ /day	1,500
- Soluble COD, g/m ³	5,000
- ค่า Q_R จากถังตกตะกอน, m ³ /day	200
- Soluble COD, g/m ³	5,000
- Alkalinity, g/m ³ as CaCO ₃	250
- MLSS, g/m ³	3,000
- MLVSS, g/m ³	2,500
- The plant permits standard COD ₅ , mg/L	300
- COD of suspended solid equal to 20% of soluble COD	
- $\mu_{\max} = 3.0 \text{ day}^{-1}$, $K_s = 60 \text{ mg/L}$ (g/m ³), $Y = 0.60 \text{ mgMLVSS/mgBOD}_5$, $K_d = 0.06 \text{ day}^{-1}$	
- $\frac{1}{\theta_c} = \mu - k_d$, $\mu = \frac{\mu_{\max} S}{K_s + S}$	
- $\theta = \frac{\theta_c Y(S_0 - S)}{X(1 + k_d \theta_c)}$, $\theta = \frac{V}{Q}$	

ข้อที่ 5 (12 คะแนน) กำหนดให้สารที่เข้าระบบบำบัดน้ำเสียในข้อ 4 มีสูตรเคมี $C_{12}H_{22}O_{11}$

- 1) จงหาปริมาณออกซิเจนที่ต้องการทางทฤษฎี (Theoretical Oxygen Demand) ในการย่อยสลาย $C_{12}H_{22}O_{11}$ 1 kg (ให้ตอบในหน่วยกิโลกรัม) และต้องการอากาศที่ใช้จริงเท่าไร (ให้ตอบในหน่วยกิโลกรัม) เมื่อกำหนดให้อากาศมีออกซิเจนเป็นส่วนประกอบ 20 เปอร์เซ็นต์
- 2) การย่อยสลายสารอินทรีย์ทั้งหมดในข้อที่ 4 ต้องการปริมาณออกซิเจนทางทฤษฎีเท่าไร

ข้อที่ 6 น้ำเสียจากโรงงานแห่งหนึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- Wastewater flow rate, m ³ /day	3,000
- Total suspended solids (TSS), g/m ³	400
- Wastewater alkalinity, g/m ³ as CaCO ₃	50
- Alum Al ₂ (SO ₄) ₃ 18H ₂ O added for removing TSS only, kg/1000 m ³	30
- Phosphorus in wastewater, g P/m ³	10
- Raw sludge properties: Specific gravity	1.03
Moisture content, percent	94
- Chemical sludge properties: Specific gravity	1.05
Moisture content, percent	92.5

กำหนด

- 60 เปอร์เซ็นต์ของ Total suspended solids (TSS) สามารถตกตะกอนได้ใน primary sedimentation tank โดยไม่ต้องใช้ alum
- 90 เปอร์เซ็นต์ของ Total suspended solids (TSS) สามารถตกตะกอนได้ใน primary sedimentation tank โดยใช้ alum
- สมการการเติม alum เพื่อการ precipitation

$$3\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 + \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot 18\text{H}_2\text{O} \longrightarrow 2\text{Al}(\text{OH})_3 + 3\text{CaSO}_4 + 6\text{CO}_2 + 18\text{H}_2\text{O}$$

(3 x 100 as CaCO₃) (666.5) (2 x 78) 3x136 6x44 18x18
- สมการการเติม alum กับ Lime

$$\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot 18\text{H}_2\text{O} + 3\text{Ca}(\text{OH})_2 \longrightarrow 2\text{Al}(\text{OH})_3 + 3\text{CaSO}_4 + 18\text{H}_2\text{O}$$

(666.5) (3 x 56 as CaO) (2 x 78) 3x136 18x18
- จากการทดลองพบว่าการกำจัด Phosphorus (P) 1 kg ต้องการ 18 kg ของ Al₂(SO₄)₃ 18H₂O
- ρ_{น้ำ} = 1000 kg/m³

จงตอบคำถามต่อไปนี้ (12 คะแนน)

- 6.1 จงหามวลของ TSS (kg/day) ที่ถูกกำจัดโดยไม่เติม alum และเติม alum (2 คะแนน)
- 6.2 จงตรวจสอบว่า alkalinity ในน้ำเสียมีเพียงพอต่อการกำจัด TSS โดยการเติม alum หรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอ ต้องเติม Ca(OH)₂ ลงไปเท่าไร (kg/day) (3 คะแนน)
- 6.3 จงหาค่า Al(OH)₃ ที่เกิดขึ้น (kg/day) (2 คะแนน)
- 6.4 จงหาปริมาณของตะกอน TSS ที่เกิดขึ้นจากการตกตะกอนโดยไม่เติม alum และเติม alum (3 คะแนน)
- 6.5 จงหาปริมาณ alum ที่ต้องเติมเพิ่ม (kg/day) เพื่อใช้กำจัด phosphorus (2 คะแนน)

ข้อที่ 7 โรงงานผลิตถุงมือต้องการใช้ระบบบำบัดแบบบ่อเติมอากาศ (Aerated Lagoon) เพื่อบำบัดน้ำออกจากระบบ UASB ในข้อที่ 1 ให้ได้ค่าน้ำทิ้งผ่านมาตรฐานน้ำทิ้งโดยทั่วไป ให้นักศึกษาใช้ข้อมูลจากข้อที่ 1 และข้อมูลที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ (10 คะแนน)

- 3.1 จงหาค่าเวลาในการเก็บกักตะกอน(θ_c)
- 3.2 จงหาปริมาตรของบ่อเติมอากาศ
- 3.3 จงหาปริมาณความต้องการออกซิเจนทางทฤษฎีต่อวัน และให้ประมาณความต้องการออกซิเจนที่ต้องใช้จริง
- 3.4 จงหาว่าค่า BOD ในน้ำทิ้งผ่านมาตรฐานหรือไม่

กำหนดให้

- Wastewater flow rate, m^3/day 3,000
- Soluble COD, g/m^3 155
- BOD/COD 0.8
- The plant permits standard BOD_5 , mg/L 8
- Depth of Lagoon, m 3
- θ , day 5
- Water temperature, $^{\circ}C$ 20
- $Y = 0.65 \text{ mg}_{MLVSS}/\text{mg}_{BOD5}$, $K_s = 100 \text{ mg/L}$ (g/m^3), $k = 6.0 \text{ g/g}$, $K_d = 0.07 \text{ day}^{-1}$ for $25^{\circ}C$
- First order observed soluble BOD removal –rate constant $k_{20} = 2.5 \text{ d}^{-1}$ at $20^{\circ}C$
- $S = \frac{S_0}{[1 + (k)\theta]}$
- $k_2 = k_1 1.06^{(T_2 - T_1)}$
- Oxygen demand = $1.5 Q(S_0 - S)$

ข้อที่ 8 ชุมชนแห่งหนึ่งมีประชากร 5,000 คน ประชากร 1 คนใช้น้ำประปาเท่ากับ 250 L/day โดยน้ำทิ้งจากบ้านเรือน ได้ถูกรวบรวมเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย นักศึกษาถูกมอบหมายงานให้ออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียแบบ Tricking Filter จงใช้ข้อมูลที่กำหนดให้ออกแบบหาเส้นผ่านศูนย์กลางของถัง Tricking Filter ที่สามารถจัดวางได้พอดีในพื้นที่ (12 คะแนน)

กำหนดให้

- ปริมาณน้ำเสียที่เข้าระบบ, m ³ /day	0.8 (น้ำประปาที่ใช้ไป)
- ค่า BOD, mg/L น้ำเสีย	600
- ค่า BOD น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว, mg/L	20
- ถึงตกตะกอนขั้นต้นกำจัด BOD ได้ร้อยละ	30
- Filter depth (D), m	4-6
- Recycle ratio, m ³ /d (R/Q)	ไม่มีการ Recycle
- ค่า K	2.35
- n	0.5
- พื้นที่ที่ใช้ในการวางถัง, เมตร x เมตร	8 x 8
- $\frac{S_t}{S_0} = e^{-KD/Q_L^n}$

ข้อพิเศษ นักศึกษาคิดว่าผู้ควบคุมระบบมีความชอบที่จะควบคุม Unit operation processes ไตมากที่สุด (ดูแผนผังข้อ
1.2) ให้ตอบแค่ 1 คำตอบไม่ต้องอธิบาย (5 คะแนน)